

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	18 Mehefin 2024
TEITL YR ADRODDIAD:	Cwynion am Ymddygiad i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Darparu gwybodaeth i'r Pwyllgor am y cwynion a anfonwyd at Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru mewn perthynas â (a) Cyngorwyr Sir a (b) Cyngorwyr Tref a Chymuned.
ADRODDIAD GAN:	Mared Wyn Yaxley Cyfreithiwr – Llywodraethiant Corfforaethol mwyics@ynysmon.llyw.cymru
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.llyw.cymru 01248 752586

1. CYFLWYNIAD

Mae'r Pwyllgor Safonau'n derbyn diweddariad bob chwarter ynglŷn â'r cwynion a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru mewn perthynas â (a) Cyngorwyr Sir a (b) Cyngorwyr Tref / Cymuned.

2. DIWEDDARIAD

2.1 Cyflwynwyd yr adroddiadau ar gyfer Chwarter 1 (Ebrill – Mehefin 2023) a Chwarter 2 (Gorffennaf – Medi 2023) yn 2023/2024 yng nghyfarfod diwethaf y Pwyllgor Safonau ar 13 Rhagfyr 2023.

2.2 Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 3 yn 2023/2024 [Hydref – Rhagfyr 2023], ynghylch Cyngorwyr Sir, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 1**.

Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 3 yn 2023/2024, ynghylch Cyngorwyr Tref a Chymuned, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 2**.

2.3 Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 4 yn 2023/2024 [Ionawr – Mawrth 2024], ynghylch Cyngorwyr Sir, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 3**.

Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 4 yn 2023/2024, ynghylch Cyngorwyr Tref a Chymuned, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 4**.

3. CYNGHORWYR SIR

3.1 Ar hyn o bryd mae dau achos yn cael eu hymchwilio gan yr Ombwdsmon mewn perthynas â dau gynghorydd sir gwahanol. Derbyniwyd un achos ym mis Awst 2023 a derbyniwyd y llall ym mis Chwefror 2024.

4. CYNGHORWYR TREF A CHYMUNED

4.1 Cyflwynwyd cyfanswm o 5 cwyn i'r Ombwdsmon yn Chwarter 4 2023/2024, pob un yn ymwneud â Chynghorwyr o'r un Cyngor Cymuned. Mae hyn yn gynnydd mawr o'i gymharu â gweddill y flwyddyn oherwydd ni gyflwynwyd cwynion am CTCau yn Chwarter 1, Chwarter 2 na Chwarter 3.

5. ARGYMHELLIAD

5.1 Bod aelodau'r Pwyllgor Safonau yn nodi cynnwys **Atodiadau 1 – 4**.

ATODIADAU:

1	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 3 yn 2023/2024 mewn perthynas â Chynghorwyr Sir.
2	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 3 yn 2023/2024 mewn perthynas â Chynghorwyr Tref a Chymuned.
3	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 4 yn 2023/2024 mewn perthynas â Chynghorwyr Sir.
4	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 4 yn 2023/2024 mewn perthynas â Chynghorwyr Tref a Chymuned.

ATODIAD / ENCLOSURE 1

CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYNGOR SIR YNYS MÔN - DIWEDDARIAD

UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” -REGARDING
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCILLORS – UPDATE

Chwarter 3 (Hydref – Rhagfyr 2023) – 2023/2024 – Quarter 3 (October – December 2023)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	024922 202302251	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 09.08.2023	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint

ATODIAD / ENCLOSURE 2

CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYMUNEDOL A THREF - DIWEDDARIAD

UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” - REGARDING
TOWN AND COMMUNITY COUNCILLORS – UPDATE

Chwarter 3 (Hydref – Rhagfyr 2023) – 2023/2024 – Quarter 3 (October – December 2023)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
DIM I'W ADRODD / NONE TO REPORT				

ATODIAD / ENCLOSURE 3

CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYNGOR SIR YNYS MÔN - DIWEDDARIAD

UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” -REGARDING
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCILLORS – UPDATE

Chwarter 4 (Ionawr – Mawrth 2024) – 2023/2024 – Quarter 4 (January – March 2024)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	024922 202302251	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 09.08.2023	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	025515 202307670	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 08.02.2024	O yn ymchwilio'r gŵyn / O is investigating the complaint

ATODIAD / ENCLOSURE 4

**CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYMUNEDOL A THREF - DIWEDDARIAD**

**UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” - REGARDING
TOWN AND COMMUNITY COUNCILLORS – UPDATE**

Chwarter 4 (Ionawr – Mawrth 2024) – 2023/2024 – Quarter 4 (January – March 2024)

Enw'r Cyngorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cyngorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Cyngorydd Cymuned / Community Councillor	025514 202307045	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 07.02.2024	O yn ymchwilio'r gŵyn / O is investigating the complaint
Cyngorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Aelod o'r cyhoedd / Member of the public	025578 202308844	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 19.02.2024	O wedi penderfynu peidio ymchwilio'r gŵyn / O has decided not to investigate the complaint
Cyngorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Aelod o'r cyhoedd / Member of the public	025577 202308351	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 20.02.2024	O wedi penderfynu peidio ymchwilio'r gŵyn / O has decided not to investigate the complaint

ATODIAD / ENCLOSURE 4

Cynghorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Aelod o'r cyhoedd / Member of the public	025582 202309057	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 22.02.2024	O wedi penderfynu peidio ymchwilio'r gŵyn / O has decided not to investigate the complaint
Cynghorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Aelod o'r cyhoedd / Member of the public	25655 202309312	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 19.03.2024	O wedi penderfynu peidio ymchwilio'r gŵyn / O has decided not to investigate the complaint